

**A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság**

Kfv.IV.35.485/2013/6.szám

A Kúria dr. Guba Zoltán ügyvéd által képviselt felperesnek Ivanovits Ügyvédi Iroda által képviselt Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal Központi Szerve alperes ellen támogatási ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében a Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2013. április 8. napján kelt 14.K.26.835/2013/9. számú jogerős ítélete ellen az alperes által 10. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 14.K.26.835/2013/9. számú ítéletét az indokolás megváltoztatásával hatályában fenntartja.

A felek a felülvizsgálati eljárásban felmerült költségeiket maguk viselik.

A felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A felperes 2011. május 13-án a kedvezőtlen adottságú területen történő gazdálkodáshoz igénybe vehető támogatás iránti kérelmet terjesztett elő a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatalnál. Az elsőfokú hatóság helyszíni ellenőrzést végzett a felperesnél, melynek keretében megállapította, hogy a felperes az F34Q6-W-07 számú blokk 30. számú parcellát, az F34Q6-W-07 blokk 35. számú parcellát, a F4E46-M-07 blokk 19 számú parcellát a kérelemtől eltérően hasznosította. Az elsőfokú hatóság ezért elutasította a felperes kérelmét és kizárta az adott évi, továbbá az azt követő évi kedvezőtlen adottságú területeken történő gazdálkodáshoz

igénybe vehető támogatásból. A döntést azzal indokolta, hogy a fenti parcellák nem támogathatók.

A felperes fellebbezése alapján eljáró alperes úgy változtatta meg az elsőfokú határozatot, hogy törölte az F34Q6-W-07 számú blokk 30. számú parcellára és az F34Q6-W-07 számú blokk 35. számú parcellára vonatkozó megállapításokat. Az alperes a határozatában azt is megállapította, hogy a felperes az F4E46-M-07 számú blokk 19 parcellában nem támogatható ipari növényt, nevezetesen káposztarepcét termesztett, ezért a parcella nem támogatható területnek minősül. Mindezek alapján a felperessel szemben az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a kedvezőtlen adottságú területeken történő gazdálkodáshoz nyújtandó kompenzációs támogatások részletes szabályairól szóló 25/2007. (IV. 17.) FVM rendelet (a továbbiakban: Jogcímrendelet) 10. § (1) bekezdés szerinti jogkövetkezményt alkalmazta.

A felperes a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálatát kérte.

Az ügyben eljáró Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 14.K.26.835/2013/9. számú ítéletével az alperes határozatát az elsőfokú határozatra is kiterjedően hatályon kívül helyezte és az elsőfokú hatóságot új eljárás lefolytatására kötelezte. A bíróság megállapította, hogy a helyszíni ellenőrzésről felvett jegyzőkönyvek egyezően tartalmazzák, hogy a felperes kifizetési kérelmében az F4E46-M-07 azonosítóval jelölt fizikai blokkban a 19. és 37. sorszámú táblában is folytatott művelést. Az ellenőrzés szerint a 19. sorszámú táblában a bejelentett TAK32 hasznosítás helyett a megállapított hasznosítás IPA02, míg a 37-es táblában a bejelentett hasznosítás és megállapított hasznosítás megegyezett.

A bíróság szerint a Földmérési és Távértékelési Intézet 2011. augusztus 19. napján készült ORTOFOTO kivágatból egyértelműen megállapítható, hogy az adott ingatlanon a 37-es és a 19-es sorszámú tábla növénykultúrája eltérő. Ez kitűnik a közigazgatási iratok között elfekvő 2009. évi egyedi blokkterképekből. A bíróság szerint mindezekből következően téves a helyszíni ellenőrzésről felvett jegyzőkönyv azon megállapítása, amely szerint a 19-es és a 37-es tábla hasznosítása megegyezik, és hogy mindkét táblában a felperes káposztarepcét termesztett. A bíróság megállapította, hogy nem nyert bizonyítást az eljárás során, hogy a 19-es sorszámú tábla területén a felperes nem a TAK-ban támogatható növény termesztett, ennek hiányában a kifizetési kérelem elutasítása jogszabálysértő.

Másfelől a bíróság megállapította, hogy az alperes az elsőfokú határozatot megváltoztatta, támogatható területként vette figyelembe az elsőfokú határozattal szemben az F34Q6-W-07 blokkazonosítójú 30-as táblát 7,8 hektár területtel és az F34Q6-W-07 blokkazonosítójú 35-ös táblát 4,42 hektár területtel, azonban a támogatható területnagyságot nem módosította. A bíróság megállapította, hogy a felperes kifizetési kérelmében megjelölt

terület 75,94 hektár, míg a módosító határozat alapján a helyszíni ellenőrzés során támogatható terület nagyság 62,71 hektárról 74,9 hektárra nőtt, amelynek figyelembevételével a kifizetési kérelemben megjelölt terület és a támogatható terület közötti eltérés a 19-es tábla figyelmen kívül hagyásával is csupán 2,67%. Az eltérés a vidékfejlesztési támogatás intézkedésekre vonatkozó ellenőrzési eljárások, valamint a kölcsönös megfeleltetés végrehajtása tekintetében az 1698/2005. EK tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 65/2011. EU rendelet 16. cikk 5. pontja szerint csupán akkor szankcionálható, ha a terület nagyság közötti különbség 3%-nál, vagy 2 hektárnál nagyobb, de kisebb, mint a megállapított terület 20%-a. A bíróság szerint tehát nem áll fenn az EU rendelet fenti rendelkezésében foglalt szankcionálási lehetőség.

Az ügyben az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, melyben kérte a jogerős bírósági döntés hatályon kívül helyezését és a felperes keresetének elutasítását. Az alperes szerint a bíróság tévedett az F4E46-M-07 számú blokk 19-es számú parcella támogathatósága kérdésében, mert az összes bizonyíték értékelését elmulasztotta. Tévedett továbbá a 65/2011. EU bizottsági rendelet 18. cikk alkalmazhatóságával kapcsolatban is. Az alperes szerint a bíróság nem tárta fel megfelelően a bizonyítékokat és azokat nem értékelte okszerűen. A felülvizsgálati kérelem utal arra, hogy a jogerős ítélet a helyszíni ellenőrzés jegyzőkönyvei keltének időpontját jelöli meg a helyszíni ellenőrzés időpontjaként. A valós helyzet szerint azonban két helyszíni ellenőrzés történt 2011. június 6-án, illetve 2012. január 18-án. A helyszíni ellenőrzés megállapította, hogy a 19-es számú parcellában a felperes káposztarepcét termesztett. Ezzel szemben a bíróság egy 2009-ben készült blokkterkép és 2011. augusztus 19-én készült ORTOFOTO kivágat alapján állapította meg, hogy a felperes milyen növényt termesztett a 19-es számú parcellában. Az alperes kifogásolja, hogy a jogerős ítélet semmilyen indokolást nem tartalmaz abban a kérdésben, hogy a bíróság miért látta úgy, hogy a támogatási kérelem benyújtása előtt több évvel (2009-ben) készült blokkterkép alkalmas a felperes által állított tény, nevezetesen a terület hasznosításának alátámasztására.

Véleménye szerint a bíróság ítélete hiányos, az sérti a Pp. 206. § (1) és (2) bekezdését és 221. § (1) bekezdését. A parcella hasznosítása évről-évre változhat, a mezőgazdasági termelő érdekkörébe tartozó kérdés, hogy a parcella hasznosítását miként bizonyítja. A blokkterkép alapján a bíróság okszerűtlen következtetést vont le, azt bizonyítékként nem lehetett volna értékelni. Az elsőfokú bíróság által értékelt második bizonyíték, az ORTOFOTO kivágat kapcsán az alperes előadta, hogy ez a kivágat az elsőfokú hatóság ellenőrzése után készült. Nyilvánvaló, hogy az adott tény bizonyítására nem szolgálhat olyan bizonyíték, amely az állított tény, körülmény fennállásának időpontja utáni helyzetet

tanúsítja. Az erre alapított bírósági ítélet okszerűtlen. Nem felel meg a valóságnak, hogy a felperes sikerrel bizonyította, hogy az alperes határozata jogszabálysértő.

Az alperes szerint a felperes a Pp. 164. § (1) bekezdésében előírt bizonyítási kötelezettségének az ügyben nem tett eleget. Nem értékelhető bizonyítékok figyelembe vétele az ügy érdemére kiható jogszabálysértésnek minősül.

Az alperes utal arra, hogy a felperes által vezetett műveleti napló szerint a felperes nem is bizonyíthatta, hogy a szóban forgó nyilvántartás adatai valótlanok, a felperes a 19-es számú parcellában IPA02 hasznosítási kódszámú repcét termesztett, amelyet 2011. július 11-én betakarított. Ez magyarázatot ad arra, hogy a területről 2011. augusztus 19-én készült ORTOFOTO kivágat miért nem tartalmaz káposztarepce termesztést bizonyító adatot. A nem támogatható terület miatt alkalmazott jogkövetkezmény kérdése tárgyában az alperes szintén arra utalt, hogy a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján a felperest terheli annak bizonyítása, hogy a felülvizsgálni kért közigazgatási határozat jogszabálysértő. Erre tekintettel a felperesnek kellett volna igazolni, hogy az alperes a jogszabályi rendelkezéseket megalapozatlanul alkalmazta.

Az alperes szerint végül a jogerős bírósági ítélet nem tartalmazza, hogy a bíróság milyen indokok alapján jutott arra a következtetésre, amely szerint az alperes által alkalmazott 65/2011. EU bizottsági rendelet 18. cikk 3. pontja helyett a 16. cikk 5. pontjában foglalt jogkövetkezményt kell alkalmazni. Az ítélet indokolása az ügy érdemére kihatóan hiányos és ez sérti a Pp. 221. § (1) bekezdésének előírásait.

Az ügyben a felperes felülvizsgálati ellenkérelmet nyújtott be, kérte a jogerős ítélet hatályában való fenntartását. Hivatkozott a helyszíni ellenőrzés szabálytalanságára, mert álláspontja szerint a terület felmérése nem táblánként, hanem a kötelezettségvállalással érintett (több táblából álló) egybefüggő területként történt.

Előadta, hogy az ORTOFOTO alkalmas a felperes állításának alátámasztására, hiszen az hiteles informatikai rendszerből származó adat. Az ORTOFOTO beszerzését a felperes indítványozta, s nem tudhatta előre, hogy a műholdkép 2011. augusztus 19-én készült. Előadta továbbá, hogy a jelenlegi 37. számú tábla a korábbi nagyobb területű 19. táblából került kialakításra, a 19. tábla jelenleg quasi vízgyűjtőként működik. Épp a fenti területváltozás miatt volt a művelési naplóban a 19. táblában a repce feltüntetve, azzal, hogy a felperes felcserélte a nyomtatvány kitöltésekor a 37-es és 19-es táblát. Ezt bizonyítja, hogy a felperes a nyomtatvány következő sorában a 37-es táblánál takarmányfüvet jelölt meg, ami - a repcével ellentétben - már támogatható. Adminisztrációs tévedés történt. A felperes szerint az alperes ezt az adminisztrációs hibát kívánja felhasználni valótlan álláspontja bizonyítására. Ezt az adminisztrációs hibát az MVH 2011-ben kijavította.

A 65/2011/EU rendelet szerint a kifizetési kérelem vonatkozásában

helyszíni és adminisztratív ellenőrzést kell tartani, ha eltérés van, akkor a hatóság köteles annak okát feltárni.

A felperes végül utal arra, hogy a felülvizsgálati kérelem gyakorlatilag a bizonyítékok felülmérlegelésére irányul, amelyre felülvizsgálati eljárásban nem kerülhet sor.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint részben megalapozott:

A Pp. 270. § (2) bekezdése szerint a jogerős ítélet felülvizsgálatát jogszabálysértésre hivatkozással lehet kérni a Kúriától. Az általánosan kialakult és következetes bírói gyakorlat szerint, ha a felülvizsgálati kérelem a jogerős ítélettel megállapított tényállást sérelmezi, a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésének csakis akkor van helye, ha a tényállás iratellenes, illetőleg a bíróság a bizonyítékokat - azok egybevetése során - nem a maguk összességében értékelte, és ennél fogva a megállapított tényállás nyilvánvalóan okszerűtlen, vagy lényeges logikai ellentmondást tartalmaz.

A Kúria elsőként tehát azt vizsgálta, hogy a fenti feltételek fennállnak-e. A Pp. 221. § (1) bekezdés alapján az ítéletben elő kell adni a bíróság által megállapított tényállást az arra vonatkozó bizonyítékok megjelölésével, továbbá az ítélet jogszabályi alapját.

A bíróság a tényállás megállapításakor a 2011. június 6-án és 2012. január 18-án megtartott helyszíni ellenőrzésekről felvett jegyzőkönyvek adatait cáfolta. A bíróság a 2011. augusztus 19-én készült ORTOFOTO kivágatból, valamint a 2009-évi egyedi blokkterkép alapján megállapította, hogy a F4E45-M-07 azonosítójú fizikai blokkban szereplő 37-es és 19-es sorszámú tábla eltérő növénykultúrájú.

A Kúria megítélése szerint megalapozott az alperes azon hivatkozása, hogy a 2009. évben készült blokkterkép önmagában nem alkalmas a 2011. május 13-án benyújtott kérelem alátámasztására, hiszen a terület hasznosítása évről évre változhat. A Kúria ezért osztotta azon alperesi érvelést, hogy a 2009. évben készült blokkterképi adatok nem feltétlenül alkalmasak a 2011-ben tartott helyszíni ellenőrzés adatainak a megdöntésére.

Az ORTOFOTO kivágat 2011. augusztus 19-én készült. Az elsőfokú bíróság megállapítása szerint az első helyszíni ellenőrzésre 2011. október 12-án került sor, míg a alperes állítása alapján a helyszíni ellenőrzés 2011. június 6-án megtörtént, a 2011. október 12-e nem a helyszíni ellenőrzés, hanem a jegyzőkönyv keltének időpontja. Az időpontoknak azért van jelentősége, mert a alperes szerint a 2011. augusztus 19-én készült ORTOFOTO kivágat már a helyszíni ellenőrzést követően készült, és azért mutat eltérőséget

a két parcella, mert a felperes a 19. parcellán a repcét 2011. július 11-én betakarította.

A Kúria megállapította, hogy a fentiekkel (illetve azok cáfolatával) kapcsolatos bizonyítékokat a jogerős ítélet nem tartalmaz, ennek hiányában a 2011. augusztus 19-ei ORTOFOTO felvétel önmagában ugyancsak nem dönti meg a helyszíni ellenőrzés megállapításait.

A Kúria megítélése szerint továbbá megalapozott az alperes azon felvetése is, hogy az ügyben figyelembe kellett volna venni a felperes által vezetett művelési naplót, amely az alperes állítása szerint - és a felperes érdemi cáfolata nélkül - azt tartalmazza, hogy azon a felperes repcét termesztett.

A fentieknek a következők miatt van jelentősége: Az ügyben alkalmazandó az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a kedvezőtlen adottságú területeken történő gazdálkodáshoz nyújtandó kompenzációs támogatások részletes szabályairól szóló 25/2007. (IV. 17.) FVM rendelet (a továbbiakban Jogcímrendelet). A Jogcímrendelet 5. § (2) bekezdése szerint az ügyfél abban a gazdálkodási évben, amelyre tekintettel támogatási kérelmet nyújt be köteles a kérelemben feltüntetett mezőgazdasági parcellákat a gazdálkodási évben gyepként, illetve takarmánytermő szántóterületként hasznosítani. A Jogcímrendelet 5. § (3) bekezdés g) pontja értelmében az ügyfél abban a gazdálkodási évben, amelyre tekintettel támogatási kérelmet nyújt be, az abban megjelölt terület vonatkozásában nem termesztethet repcét.

A Kúria megítélése szerint az elsőfokú bíróságnak a közigazgatási határozat jogszerűségének bírósági felülvizsgálata során alapvetően a Jogcímrendelet fenti szabályaiból kellett volna kiindulnia, és a bizonyítékok mérlegelése során arról kellett volna döntenie, hogy a Jogcímrendelet 5. § (3) bekezdés g) pontja szerinti feltétel fennáll-e. Az alperes álláspontja szerint a 19-es parcella területén a felperes repcét termesztett, ezért a Jogcímrendelet alapján ezen a jogcímen támogatásra nem jogosult. Az alperes a helyszíni ellenőrzés jegyzőkönyvét hozta fel bizonyítékként, és a felperes ezzel azonos megállapításokat tartalmazó művelési naplójára hivatkozott. Helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság arra, hogy az alperes eljárása során nem nyert bizonyítást felperes esetében a bejelentettől eltérő hasznosítás, ezért az alperes határozata jogszabálysértő. A bíróság számára rendelkezésre álló bizonyítékok azonban az ügyben megalapozott döntés meghozatalához nem elegendőek, a tényállás teljes körű feltárása, valamennyi bizonyíték beszerzése és értékelése elsődlegesen az alperes feladata lett volna. Ennek hiányában a bíróság okszerű mérlegeléssel nem juthatott volna arra a következtetésre, hogy a felperes nem termesztett nem támogatható növényt.

Az elsőfokú bíróság a jogerős ítéletben utal a 65/2011/EU rendelet (a továbbiakban: EU rendelet) 16. cikk 5. pontjára, amely a támogatható és a nem támogatható területek arányához igazodóan szól a szankcionálhatóságról. Az alperes szerint jogszabálysértő a jogerős ítélet, mert nem vette figyelembe az EU rendelet 18. cikk 3. pontját. E rendelkezés a szándékosan elkövetett szabályszegés szankciójáról szól. Az ügy szempontjából alapvető jelentősége van így azon tényállás tisztázásának, hogy a felperes az adott parcellán milyen növényt termesztett, mert ennek függvényében lehet dönteni arról, hogy a Jogcímrendelet 5. § (3) bekezdésben foglalt növényről van-e szó, illetve ennek megállapítása esetén merülhet fel az EU rendelet 18. cikk 3. pontjában foglalt szándékosság vizsgálata.

A Kúria a fentiek alapján megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállás megállapítása és a jogszabályi hivatkozás vonatkozásában tévedett, amikor a megismételt eljárásra azt az iránymutatást adta, hogy a támogatásból kizárás feltételei nem állnak fenn.

Minderre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet azzal tartotta fenn hatályban, hogy indokolását részben megváltoztatta és az új eljárásra vonatkozóan az elsőfokú közigazgatási szerv számára a következő iránymutatást adja:

Az új eljárás során az elsőfokú közigazgatási szervnek a bizonyítékok mérlegelése során figyelembe kell venni a helyszíni ellenőrzés és a művelési napló megállapításai mellett az ORTOFOTO kivágatot, valamint minden egyéb fellelhető bizonyítékot is, és a bizonyítékok egyesével és összességében történő értékelése alapján jogi indokkal alátámasztott olyan határozatot kell hoznia, amely megalapozottan támasztja alá, hogy az adott gazdálkodási évben a felperes a F4E46-M-07 blokk 19 számú parcellában a Jogcímrendelet 5. § (3) bekezdésben meghatározott - támogatásra jogosultságot nem teremtő - növényt termesztett-e s ha igen akkor fennáll-e az EU rendelet 18. cikk 3. pontjában foglalt szándékosság (s az az alapján kiszabható szankció feltétele).

Minderre tekintettel a Kúria a jogerős ítélet indokolásának megváltoztatásával - a Pp. 275. § (3) bekezdése alkalmazásával - hatályában fenntartotta.

A pernyertesség és a pervesztesség arányára tekintettel a Kúria Pp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 81. § (1) bekezdése alapján úgy döntött, hogy költségeit mindegyik fél maga viseli.

A le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2014. július 1.

**Dr. Kozma György sk. a tanács elnöke, Dr. Balogh Zsolt sk.előadó
bíró, Dr. Hörcherné Dr. Marosi Ildikó sk. bíró**